

Европейски съюз

ОПАК. Експерти в действие

Европейски социален фонд
Инвестиции в хората

ПРИЛОЖЕНИЕ 2

ПРЕДВАРИТЕЛНА ОЦЕНКА НА ОБЩИНСКИ ПЛАН ЗА РАЗВИТИЕ НА ОБЩИНА ХИТРИНО 2014 – 2020 Г.

ЮНИ, 2014 Г.

„Подобряване на управлението, чрез въвеждане на ефективни политики и партньорство при разработването на стратегически документи на община Хитрино” Договор №13-13-102/01.11.2013 г. Проектът се осъществява с финансовата подкрепа на Оперативна програма” Административен капацитет”, съфинансирана от Европейския съюз чрез Европейския социален фонд.

Европейски съюз

ОПАК. Експерти в действие

Европейски социален фонд
Инвестиции в хората

СЪДЪРЖАНИЕ

ВЪВЕДЕНИЕ	3
I. ОБЩ ПРЕГЛЕД НА СТРУКТУРАТА И СЪДЪРЖАНИЕТО НА ПЛАНОВИЯ ДОКУМЕНТ ..	4
II. ВЪТРЕШНА И ВЪНШНА СЪГЛАСУВАНOST	5
1. Съответствие между анализа на социално-икономическото развитие и SWOT анализа	5
2. Съответствие между идентифицираните проблеми в ситуационния анализ и предвидените цели и мерки в стратегическата част на плановия документ.....	6
3. Външна съгласуваност с принципите и целите на европейската и националната регионални политики и с документите от по-високо ниво.....	7
III. СОЦИАЛНО-ИКОНОМИЧЕСКА ОЦЕНКА	8
1. Оценка на социално-икономическите въздействия на плана	8
2. Оценка на финансовите въздействия на плана	11
IV. ЕКОЛОГИЧНА ОЦЕНКА ЗА ВЪЗДЕЙСТВИЕТО НА ПЛАНА	12
1. Основни цели на предварителната екологична оценка.....	12
2. Състояние на компонентите и факторите на околната среда и предложения за развитие и актуализация на дейностите свързани с опазване на околната среда	13
V. ОЦЕНКА ЗА РЕАЛИСТИЧНОСТ И ПРИЛОЖИМОСТ	21
1. Оценка на реалистичността на целите и индикаторите за измерване на резултатите.....	21
2. Оценка на реда и начина за наблюдение, оценка, прилагане принципа на партньорство и публичност	22
ЗАКЛЮЧЕНИЕ И ПРЕПОРЪКИ	26

„Подобряване на управлението, чрез въвеждане на ефективни политики и партньорство при разработването на стратегически документи на община Хитрино” Договор №13-13-102/01.11.2013 г. Проектът се осъществява с финансовата подкрепа на Оперативна програма” Административен капацитет”, съфинансирана от Европейския съюз чрез Европейския социален фонд.

Европейски съюз

ОПАК. Експерти в действие

Европейски социален фонд
Инвестиции в хората

ВЪВЕДЕНИЕ

Предварителната оценка е изготвена успоредно с подготовката на проекта на Общинския план за развитие (ОПР). Тя съдържа прогнозна оценка за въздействието на плана върху процесите на социално-икономическо развитие на община Хитрино, екологична оценка и оценки за вътрешна и външна съгласуваност, реалистичност, приложимост и изпълнимост на документа.

Оценката на въздействието е инструмент за по-добро вземане на решения и за гарантиране качеството и устойчивостта на публичните политики. Тя е свързана с идентифицирането, предвиждането и оценката на възможните резултати, както положителни, така и отрицателни, от прилагането на политиките, нормативните актове и въобще една или друга инициатива на изпълнителната и местната власт. Насочена е към елиминиране или свеждане до минимум на негативните и оптимизиране на позитивните последици от тях.

Оценката на въздействието представлява неразделна част от цикъла на секторните политики, в частност от фазата на разработването на политики и стратегическо планиране. Една качествена оценка на въздействието е много важна за постигане на по-пълна осведоменост на лицата, вземащи решения, а и на широката общественост относно резултатите от прилагането на политики, нормативни, планови и стратегически документи.

Предварителната оценка на въздействието не трябва да се разбира като прекалено сложно начинание. Тя по-скоро представлява логическо обяснение на процесите. Целта ѝ е да бъдат разгледани всички евентуални последици, произтичащи от прилагането на Общинския план за развитие като стратегически документ, включително и възможността да се запази статуквото, като по този начин се направят изводи относно ефективността на предлаганата намеса, мерки и дейности от гледна точка на постигането на поставените цели.

Въздействията, обект на оценка обикновено се разделят на четири главни категории: икономически, финансови, социални и екологични.

Предмет на настоящата предварителна оценка на Общинския план за развитие на община Хитрино за периода 2014-2020 г. ще бъдат и четирите вида въздействия.

Икономическите въздействия могат да бъдат върху макро или микроикономическата среда, особено по отношение на икономическия растеж и на конкурентноспособността, т. е. какви ще бъдат промените, свързани с прилагането на предвидените в ОПР икономически мерки и дейности, въздействието им върху потенциала за прилагане на нововъведения и технологично развитие, възможните промени в инвестиционния климат, в пазарните дялове и моделите за търговски обмен, както и въздействието им върху стандарта на живот.

Финансовото въздействие е насочено към определяне на разходите и приходите, свързани с настъпването на промяна в количеството и качеството на обществените услуги, предлагани на местно ниво. При оценката може да се направи сравнение на разходите и приходите, за да се установи например дали строежът на нова инфраструктура ще има позитивен или негативен финансов резултат. Финансовият анализ се занимава с приходи, разходи, промени в нивото на обслужване и допълнителни капиталови разходи. В случая се оценява и финансовия капацитет и възможност на Община Хитрино за изпълнение на ОПР.

Социалните въздействия могат да бъдат върху човешкия капитал, промени в равнището на заетостта и качеството на работните места, социалната изключеност и бедността, въздействие върху

„Подобряване на управлението, чрез въвеждане на ефективни политики и партньорство при разработването на стратегически документи на община Хитрино” *Договор №13-13-102/01.11.2013 г.* Проектът се осъществява с финансовата подкрепа на Оперативна програма ”Административен капацитет”, съфинансирана от Европейския съюз чрез Европейския социален фонд.

Европейски съюз

ОПАК. Експерти в действие

Европейски социален фонд
Инвестиции в хората

здравео, безопасността, правата на потребителите, сигурността, образованието, професионалното обучение, културата, спорта и т.н.

Екологичните въздействия са позитивни или негативни, свързани с настъпилите промени в околната среда, като например промяната в климата, въздуха, водите, замърсяване на почвата, промени в общественото здраве и т.н. Екологичният компонент в оценката оценява доколко стратегията за развитие на общината, определена с ОПР, съответства на стратегията за опазване на околната среда и на критериите за ефективност на политиката за опазване на околната среда.

I. ОБЩ ПРЕГЛЕД НА СТРУКТУРАТА И СЪДЪРЖАНИЕТО НА ПЛАНОВИЯ ДОКУМЕНТ

Планът за развитие на община Хитрино е разработен като средносрочен документ за периода 2014 – 2020 г., с помощта на който се определят целите и приоритетите за развитието на общината, както и ресурсите за неговата реализация. Основната цел е ОПР да бъде практическо средство и методическо ръководство за управление на общината с участието на всички заинтересовани страни в рамките на местното развитие – общинска администрация, неправителствени организации и частен бизнес.

Планът е разработен съгласно изискванията на Закона за регионално развитие (ЗРР), Правилника за неговото прилагане (ППЗРР) и Методическите указания за разработване на Национална стратегия за регионално развитие на Република България (2012-2022), Регионални планове за развитие на районите от ниво 2 (2014-2020), Областни стратегии за развитие (2014-2020), Общински планове за развитие (2014-2020) одобрени със Заповед № РД-02-14-2402/22.11.2011 г. на Министъра на регионалното развитие и благоустройството.

Водещ принцип при създаване и изпълнение на плана е изискването за приемственост и последователност във водените политики на местно ниво, решаването на главните проблеми и предизвикателства на общината чрез използване на всички възможности и налични ресурси.

В структурно отношение Общинският план за развитие на община Хитрино съдържа две основни части: Аналитична и Стратегическа.

Аналитичната обхваща задълбочен анализ на икономическото, социалното и екологичното състояние на общината, на потенциала за нейното развитие, оценка на административния и финансов капацитет на Община Хитрино и анализ на силните, слабите страни, възможностите и заплахите (SWOT-анализ).

В анализа на социално-икономическото развитие е извършено изследване на природогеографския и ресурсен потенциал, на тенденциите в икономическото развитие, социалния сектор, образованието, здравеопазването, спорта, инфраструктурата, околната среда, селищното развитие и урбанистична структура и на културно-историческото наследство.

Стратегическата част включва: визия, стратегически цели, приоритети, специфични цели и мерки за развитие, финансови ресурси, индикатори, система за управление, наблюдение, оценка и контрол на изпълнението и информационно осигуряване.

Между визията, главната, стратегическата цели и приоритетите на плана има добре изразена връзка, така че постигането на целите от по-ниско йерархично ниво естествено ще доведат до реализация на дългосрочната стратегия на документа.

„Подобряване на управлението, чрез въвеждане на ефективни политики и партньорство при разработването на стратегически документи на община Хитрино” *Договор №13-13-102/01.11.2013 г.* Проектът се осъществява с финансовата подкрепа на Оперативна програма ”Административен капацитет”, съфинансирана от Европейския съюз чрез Европейския социален фонд.

Европейски съюз

ОПАК. Експерти в действие

Европейски социален фонд
Инвестиции в хората

В ОПР са включени 5 основни приоритета (оси на развитие), 17 специфични цели и 55 мерки, както следва:

Приоритет 1: „Развитие на общината, чрез насърчаване на предприемачеството и инвестициите“, в който са заложили 3 специфични цели и 14 мерки.

В Приоритет 2: „Изграждане и осъвременяване на инфраструктурата за интегрирано пространствено развитие и опазване на околната среда“ целите са 3, а мерките 15.

В Приоритет 3: „Развитие на човешкия капитал, подобряване стандарта на живот, повишаване на заетостта, доходите и задържане на младите хора в района“ общият брой на специфичните цели е 4, а на мерките 11.

В Приоритет 4: „Инвестиции в образование, социални дейности, култура, спорт и младежки дейности“ специфичните цели са 4 и реализиращите ги мерки 8.

В Приоритет 5: „Повишаване капацитета и добро управление в полза на местната общност и бизнеса“ са заложили 3 специфични цели и 7 мерки.

Заложените мерки и дейности към всички специфични цели по отделните приоритети са логически обвързани с идентифицираните в аналитичната част на плана проблеми и нужди на целевата територия. По този начин с реализацията на ОПР ще се постигне желаното положително въздействие в социално-икономическото развитие на общината и ще се подобри текущото ѝ състояние.

В общото приоритизиране на разработения ОПР на община Хитрино 2014 – 2020 г. не се наблюдават повторения на цели и мерки.

В плановия документ е включена индикативна финансова таблица за осигуряване на средствата за реализация по мерки и източници, както следва: Национално съфинансиране /държавен и общински бюджети/; Средства от Кохезионния фонд, Структурните фондове /ЕФРР, ЕСФ/, Европейския селскостопански фонд за развитие на селските региони и Частни инвестиции – всички обединени във „Фондове на ЕС“.

Предвидената система за наблюдение и оценка, заложените индикатори, както и методите за информационно осигуряване на плана отговарят на изискванията, заложили в Методическите указания на МРРБ за изготвянето на ОПР.

Прилагането на принципа на партньорство между Общинската администрация, бизнеса, неправителствените организации и други заинтересовани лица е реализирано при разработването на програмния документ, чрез проведени анкети и обществени обсъждания.

Изводът, който се налага е, че ОПР на община Хитрино за периода 2014 – 2020 г. е добре структуриран, съдържателен и отговаря на всички нормативни изисквания за разработването на този вид планови и стратегически документи.

II. ВЪТРЕШНА И ВЪНШНА СЪГЛАСУВАНОСТ

1. Съответствие между анализа на социално-икономическото развитие и SWOT анализа

Анализът на силните и слабите страни, на възможностите и заплахите направен от екипа е изключително подробен и е представен по конкретни сектори. Анализът е изпълнен в съответствие

„Подобряване на управлението, чрез въвеждане на ефективни политики и партньорство при разработването на стратегически документи на община Хитрино” *Договор №13-13-102/01.11.2013 г.* Проектът се осъществява с финансовата подкрепа на Оперативна програма ”Административен капацитет”, съфинансирана от Европейския съюз чрез Европейския социален фонд.

Европейски съюз

ОПАК. Експерти в действие

Европейски социален фонд
Инвестиции в хората

със стандартната методология, според която силните и слабите страни са резултат от влиянието на вътрешни фактори, а възможностите и заплахите на външни фактори. Екипът е успял успешно да изведе силните и слабите страни, възможностите и заплахите въз основа на резултатите от анализа на социално-икономическата среда, който е пълен и задълбочен.

Дефинираните цели в стратегическата част на Плана за развитие на община Хитрино (2014 – 2020) са насочени към намаляване на слабите страни и преодоляване на заплахите. Те имат за цел развитие и оползотворяване на наличния потенциал.

Целите са определени в съответствие с “Методически указания за разработване на Общинските планове за развитие”, като е приложена комбинацията от метода на еквивалентността и метода на конверсията.

Целите и приоритетите са съгласувани от гледна точка на спецификата на района. Планирани са действия за развитие на потенциала и уникалните конкурентни предимства на общината за преодоляване на наличните дефицити в съответствие с извършения анализ на силните и слабите страни, възможностите и заплахите.

2. Съответствие между идентифицираните проблеми в ситуационния анализ и предвидените цели и мерки в стратегическата част на плановия документ

Ситуационният анализ на общината е структуриран тематично в пет раздела.

Местоположението на общината е анализирано от гледна точка на предимствата и ограниченията за развитие. Посочени са географските и административните граници и предимствата произтичащи от това, че през община Хитрино преминава главен път I -7 Силистра-Шумен-Ямбол, който се очаква да стане основна пътна артерия, свързваща България с Румъния, Молдова и бившите черноморски съветски републики на север и на юг с Република Турция. Хитрино е и железопътна гара на главната ЖП линия Варна – Русе, с опции в източна България, както за Варна и за южна България – Комунаре, Карнобат, а от там всички населени места в страната.

Община Хитрино се намира на около 20 км северно от областния град Шумен. Хитрино е на разстояние от около 120 км от пристанищата Силистра, Русе и Варна, както и летищата Варна и Русе. В непосредствена близост е автомагистрала „Хемус“, която е връзка между Варна и София.

Добре развитата пътна мрежа е предпоставка за развитие на търговска дейност, туризъм и бизнес. Транспортът има основно значение за бъдещето развитие на промишлеността и селското стопанство в района.

Урбанистичната структура на община Хитрино се състои само от села – 21 на брой, от които: 2 големи села, 7 средни, 11 малки и едно много малко – Байково, Близнаци, Висока поляна, Върбак, Длъжко, Добри Войниково, Единаковци, Живково, Звегор, Иглика, Калино, Каменяк, Развигорово, Сливак, Становец, Студеница, Тервел, Тимарево, Трем, Черна и общинския център Хитрино.

Структурата на природния комплекс е разгледана достатъчно подробно в аналитичната част на ОПР. Описани са релефа, климата, почвите и водните ресурси. В анализа е намерила място оценката на компонентите на природната среда, националните паркове и защитените зони, както и техните най-важни характеристики. Сравнителните природо-географски предимства на общината и тяхното ефективно използване и усвояване са от важно значение за устойчивото и балансирано развитие на територията.

„Подобряване на управлението, чрез въвеждане на ефективни политики и партньорство при разработването на стратегически документи на община Хитрино” *Договор №13-13-102/01.11.2013 г.* Проектът се осъществява с финансовата подкрепа на Оперативна програма ”Административен капацитет”, съфинансирана от Европейския съюз чрез Европейския социален фонд.

Европейски съюз

ОПАК. Експерти в действие

Европейски социален фонд
Инвестиции в хората

Динамиката и структурата на човешките ресурси са представени чрез анализа на основни демографски фактори като брой население, разредение и гъстота, полово-възрастова структура, образователно равнище, естествен прираст, механичен прираст, безработица и трудова заетост, благосъстояние и жилищна политика. Направените изводи отразяват правилно демографската ситуация в общината и са свързани с продължаващите процеси на депопулация на общинската територия, влошена образователна и професионална структура на населението и наличието на под средното за страната равнище на безработица. Тези изводи са от особена важност за демографската рамка на реализация на плана.

Отчетени са факторите, повлияващи икономиката, произтичащи от членството на България в ЕС. Икономиката на общината е показана в нейното развитие и структура. Направена е обща характ Като цяло общинската икономика се характеризира с ниска рентабилност. Наличните фирми в Общината в сферата на промишлеността са малко и единствено в сферата на леката промишленост. Предимно се развива селското стопанство.

Приоритетни отрасли в общинската икономика са селското стопанство, търговията и алтернативния туризъм. Икономически анализ по отделни сектори описва последователно структурата и тенденциите в развитието на промишлеността, търговията туризма, селското и горското стопанство. Анализът на всеки отделен сектор започва с кратко резюме, в което се подчертава мястото на сектора в развитието на общината, посочени са характерните тенденции и проблеми.

Анализиран са също общинския бюджет, като е изведена връзка между бюджета, използването на ресурсите и икономическите реалности в общината.

Извършен е анализ на състоянието на околната среда по компоненти. Приведени са подробни данни, подкрепящи направените изводи. Изводите, изведени на база анализа, подчертават отсъствието на вредни за околната среда процеси, липсата на сериозни промишлени източници на замърсяване на околната среда. Това е фактор за развитие на земеделие, растениевъдство и животновъдство, както и на интегриран културно-познавателен, селски, екотуризъм и др.

В така представения ситуационен анализ са обхванати основните статистически данни, моментното състояние и главните тенденции в развитието на всеки един от анализирания сектори. Направени са важни изводи, които са отправни точки за извършването на SWOT анализа и формулирането на приоритетите за развитие. Планирани са действия за развитие на потенциала и конкурентните предимства на общината за преодоляване на посочените дефекти, въз основа на анализа на силните и слабите страни, възможностите и заплахите.

3. Външна съгласуваност с принципите и целите на европейската и националната регионални политики и с документите от по-високо ниво

Оценката на съответствието установява наличие на логическа съгласуваност на предложените цели, приоритети и мерки/операции и висока степен на обвързаност с основните цели и приоритети на разработените стратегически документи, попадащи във времевия хоризонт на Плана за развитие като: Националната програма за развитие „България 2020”, Националната програма за реформи 2011-2015 г., Националната стратегия за регионално развитие на Република България за периода 2012-2022 г., Националната концепция за пространствено развитие за периода 2013-2025 г., Националната стратегия за околната среда (2005-2014 г.), Национална стратегия за управление на отпадъците,

„Подобряване на управлението, чрез въвеждане на ефективни политики и партньорство при разработването на стратегически документи на община Хитрино” *Договор №13-13-102/01.11.2013 г.* Проектът се осъществява с финансовата подкрепа на Оперативна програма” Административен капацитет”, съфинансирана от Европейския съюз чрез Европейския социален фонд.

Европейски съюз

ОПАК. Експерти в действие

Европейски социален фонд
Инвестиции в хората

Регионалният план за развитие на Североизточния район за планиране за периода 2014-2020 г., Областната стратегия за развитие на област Варна (2014-2020 г.) и др.

Общинският план за развитие интерпретира и отразява приоритетите на Националната стратегия за регионално развитие по отношение на ключовите области на регионалното и местното развитие, свързани с икономическо, социално и териториално сближаване и балансирано развитие. Реализацията на формулираните специфични цели и мерки от Плана за развитие ще спомогнат за реализиране на стратегическите цели на Националната стратегия за регионално развитие 2012-2022 г. (НСРР), които са насочени към: повишаване на конкурентоспособността и заетостта; инфраструктурно развитие и достъпност, устойчивост и социалното включване.

Общинският план за развитие е съгласуван и съобразен с целите и приоритетите на: Националната програма за развитие „България 2020” и Регионалния план за развитие на Североизточния район за планиране за периода 2014-2020 г.

Съответствие е постигнато и с Областната стратегия за развитие на област Шумен за периода 2014-2020 г. Реализирането на разработените в плана за развитие на община Хитрино стратегически цели ще доведат до:

- Подобряване на бизнес средата и насърчаване на икономическия растеж – привличане на инвестиции, по-висока заетост, доходи и жизнен стандарт.
- Съхраняване на демографския потенциал и развитие на човешките ресурси със специална грижа към младите хора – ограничаване дела на ранно напусналите училище, увеличаване броя на младежите с висше образование и задържането им за живот и работа в общината.
- Подобряване на средата на обитаване – по-добра вътрешна свързаност между населените места в общината, подобрена инфраструктура, достъпни услуги, запазване и утвърждаване на природното богатство и културно-историческото наследство.

Екипът изготвил Плана за развитие на община Хитрино е постигнал съгласуваност с принципите и целите на европейската регионална политика свързани с конвергенция, регионална конкурентоспособност и заетост и териториално сътрудничество. Целите са отразени в стратегическата част на плана за развитие, като са отчетени особеностите на района за планиране и основните направления на европейската регионална политика.

По този начин реализацията на ОПР на Хитрино за 2014 – 2020 г. и постигането на целите на плана директно ще допринесе за реализацията на областните, регионални, национални и европейски цели, дефинирани в плановете и стратегически документи от по-високо ниво.

III. СОЦИАЛНО-ИКОНОМИЧЕСКА ОЦЕНКА

1. Оценка на социално-икономическите въздействия на плана

Съгласно действащата методология, Общинският план трябва да индикира до каква степен интервенциите през плановия период ще допринесат за подобряването на следните ключови параметри: произведена продукция; нетни приходи от продажби; заетост и безработица; средна работна заплата, доходи, разходи и потребление на населението; конкурентоспособност (разходи на труд за единица продукция); състояние на инфраструктурите и околната среда; качество и достъпност на публичните услуги и др.

Като цяло аналитичната част на плана дава относително пълна картина за текущото състояние на социално-икономическото развитие на общината към 2013 г. Обхватът на

„Подобряване на управлението, чрез въвеждане на ефективни политики и партньорство при разработването на стратегически документи на община Хитрино” Договор №13-13-102/01.11.2013 г. Проектът се осъществява с финансовата подкрепа на Оперативна програма ”Административен капацитет”, съфинансирана от Европейския съюз чрез Европейския социален фонд.

Европейски съюз

ОПАК. Експерти в действие

Европейски социален фонд
Инвестиции в хората

документа е балансиран, не са налични обемни анализи на отделни сектори, които да влошават качеството му в значителна степен. Изследването е балансирано и по отношение на обема и представената статистическа информация.

Общата оценка на плана за развитие на община Хитрино в частта анализ на социално-икономическото развитие е следната:

- изследвани са главните аспекти на местното развитие;
- открити са основните приоритети и проблеми, което е позволило обвързването и обобщаването им в анализа на силните и слабите страни, възможностите и заплахите;
- отразени са специфични области като икономическо развитие, конкурентноспособност, развитие на човешките ресурси, заетост и безработица;
- не са налични противоречия между текстове в отделните раздели, отразени са взаимовръзките между отделните сектори;
- представената статистическа информация е актуална, като са използвани данните на НСИ и ТСБ – Шумен.

На база на извършения анализ на социално-икономическото състояние на целевата територия и предвид заложените в ОПР индикатори за наблюдение и оценка на изпълнението може да се направят съответните изводи за въздействието на документа. Базовите и прогнозни стойности на ключовите индикатори позволяват да се сравнят и преценят очакваните социални и икономически ефекти и въздействия от реализацията на плана.

Ако Планът бъде изпълнен и заложените в него мерки и конкретни проекти станат реалност, по безспорен начин може да се твърди, че както социалните, така също икономическите и екологичните показатели на община Хитрино до края на плановия период (2020 г.) ще регистрират ръст, доближаващи я до стандартите за устойчиво развиваща се територия, в която на населението е осигурен по-висок жизнен стандарт и доходи, по-добри обществени услуги, по-уютна жизнена и околна среда.

Конкретните очаквани положителни въздействия върху социално-икономическото развитие на общината са следните:

- Преодоляване на демографската криза, увеличаване на раждаемостта и привличане на нови жители на територията, което ще доведе до повишаване на: броя на населението с 133 по постоянен адрес, броя на учениците с 17 и броя на децата в детските градини със 14 до 2020 г.;
- Намаляване на дела на преждевременно напусналите ученици с около 1 %;
- Нарастване на дела на висшистите на 30 - 34 г. с 2,44 %;
- Намаляване на безработицата с около с около 20 % и повишаване коефициента на икономическа активност също с 2 %;
- Увеличаване на нетните приходи от продажба на предприятията;
- Увеличаване на средната годишна работна заплата в общината през първата отчетна година с 166 лв.;
- Предприятия, получили БФП – 2 бр.;
- Осигуряване на 67 жители целогодишно водоснабдяване до 2020 г.;
- Брой население с осигурен широкополъсен достъп – 2600 до 2020 г.;
- Дял на ВЕИ в крайното енергийно потребление около 1 на сто до 2020 г.

„Подобряване на управлението, чрез въвеждане на ефективни политики и партньорство при разработването на стратегически документи на община Хитрино” Договор №13-13-102/01.11.2013 г. Проектът се осъществява с финансовата подкрепа на Оперативна програма” Административен капацитет”, съфинансирана от Европейския съюз чрез Европейския социален фонд.

Европейски съюз

ОПАК. Експерти в действие

Европейски социален фонд
Инвестиции в хората

Заложените мерки, дейности и проекти в плана и индикаторите предполагат следните по-общо социално-икономически въздействия:

- Балансираност и всеобхватност на функции в общината и в административния ѝ център, които увеличават икономическия, административния и обслужващия им потенциал;
- Икономическо съживяване и растеж, чрез рационално използване на всички разполагаеми в общината ресурси за селско и горско стопанско производство, лека и дървопреработваща промишленост, логистика, туризъм и съпътстващи дейности и услуги;
- Увеличаване дела на обработваемата земеделска земя и залесените горски площи;
- Повишаване на енергийната ефективност;
- Увеличаване дела на населението с подобро водоснабдяване, третиране на отпадъчните води и осигурен широколентов достъп до интернет;
- Ремонтирани пътища, улици, площади и обновен общински сграден фонд;
- Подобро административни, образователни, здравни и социални услуги;
- Развитие на културата и спорта и др. положителни въздействия.

При определяне на приоритетите за развитие на община Хитрино успешно е постигната връзка с набелязаните стратегически цели, като всеки един от тях допринася за постигането им и ще окаже определено положително социално-икономическо въздействие върху целевата територия и нейното население. Идентифицираните основни проблеми, потенциал и предимства в развитието на община Хитрино са позволили да се определят приоритети, които да доведат до едно балансирано и устойчиво развитие с оптимален ефект през следващите седем години.

Като цяло формулираните приоритети, стратегически цели, мерки и заложените интервенции, както и финансовата им обвързаност чрез индикативната финансова таблица позволяват да се направи извода, че успешното изпълнение на плана ще доведе до значителен икономически ръст и съществено подобрене на качеството на живот в община Хитрино в края на плановия период. Набелязаните приоритети и мерки, с които трябва да се постигне визията и главната цел в стратегическата част са уместни от гледна точка на стимулирането на икономическия и социален живот в района.

Анализът на социално-икономическото въздействие на Плана, показва, че той може да даде значителен тласък на икономиката на Хитрино през периода 2014 – 2020 г. и да доведе до решаване на демографските и социални проблеми в общината.

Очакванията са, чрез реализацията на заложените мерки и дейности в дългосрочен период да се разшири обхвата на местната икономика и усвои потенциала ѝ за създаване на работни места, генериране на доходи и повишаване на жизнения стандарт, което да доведе до повишаване и развитие на човешките ресурси.

В ОПР на община Хитрино за 2014 – 2020 г. са отразени конкретни количествени очаквания по отношение на индикаторите за мониторинг и това дава възможност да се прецени очакваното социално-икономическо въздействие на Плана и да се установи точно дали то ще оправдае изразходването на планираните финансови ресурси.

„Подобряване на управлението, чрез въвеждане на ефективни политики и партньорство при разработването на стратегически документи на община Хитрино” *Договор №13-13-102/01.11.2013 г.* Проектът се осъществява с финансовата подкрепа на Оперативна програма ”Административен капацитет”, съфинансирана от Европейския съюз чрез Европейския социален фонд.

Европейски съюз

ОПАК. Експерти в действие

Европейски социален фонд
Инвестиции в хората

2. Оценка на финансовите въздействия на плана

Предвидените финансови средства за реализация на ОПР са съобразени със социално-икономическото и инфраструктурно развитие на община, което през новия програмен период ще се осъществява под комбинираното влияние на две групи фактори - стимулиращи и задържащи развитието ѝ. От друга страна разпределението между необходимите финансови средства по отделните приоритети е премерено чрез значимостта и капиталоемкостта на отделните дейности. Направени са допускания за развитие на местните икономики и процеса на финансова децентрализация, които ще се отразят в нарастване на средствата, осигурявани от Общините за финансиране на регионалното и местно развитие.

Финансовите ресурси за изпълнение на ОПР са обобщени в индикативната финансова таблица и детайлно описани в Програмата за реализация на плана, която е дадена като отделно приложение. В нея финансовите ресурси са детайлизирани в достатъчна степен по мерки, проекти и дейности, по години и срокове за реализация и прогнозни източници за финансиране.

В стратегическата част на плана са изброени основните източници на финансови средства, които условно могат да се обособят в следните групи – Общинско финансиране, Външно публично финансиране и Частно финансиране.

В Програмата за реализация на ОПР на община Хитрино за периода 2014 – 2020 г. са заложили 213 проекта на обща стойност 130 755 хил. лева.

От Индикативната финансова таблица към Плана се вижда, че 60,53 % от предвидените средства са с източник – Фондове на ЕС, около 14,7 % са средствата от централния бюджет (целеви средства) и предвидените частни инвестиции възлизат на 11,01 %.

Собственото финансово участие на Община Хитрино е около 13,79 на сто или 18 025 лева.

Планът предвижда най-големи инвестиции за реализиране на Приоритет 2: „Развитие на човешкия капитал, подобряване стандарта на живот, повишаване на заетостта, доходите и задържане на младите хора в района.“. За осъществяване на дейностите в него са заложили 77 дейности 83 005 000 лева, като основната част от тях (69,03 %) ще бъдат с източник фондове на ЕС, централен бюджет - 11,01 на сто и 8,12 % частни инвестиции.

На следващо място по обем на предвидените средства и инвестиции е Приоритет 1 „Развитие на общината, чрез насърчаване на предприемачеството и инвестициите“, за който са планирани 54 дейности и 26 185 000 лева, като 71,22 % от ресурса е от фондове на ЕС.

От представената индикативна финансова таблица е видно, че за реализацията на проектите свързани с изпълнението на Приоритет 3: „Развитие на човешкия капитал, подобряване стандарта на живот, повишаване на заетостта, доходите и задържане на младите хора в района“ са заложили 30 дейности на стойност от 7 815 000 лева. Най-висок е дялът на частните инвестиции – 34,80 %.

По Приоритет 4: „Инвестиции в образование, социални дейности, култура, спорт и младежки дейности“ са заложили 31 дейности на обща стойност 9 180 000 лв., като основната част от тях – 61 % ще бъдат от централния бюджет.

От представената от общината индикативна таблица е видно, че по Приоритет 5: „Повишаване капацитета и добро управление в полза на местната общност и бизнеса“ са предвидени за изпълнение 21 дейности за 4 570 000 лв. Най-висок е дялът също на средствата от централния бюджет – 52,52 %. Това е приоритетът с най-малък обем финансови средства, съответно и с най-нисък обем дейности.

„Подобряване на управлението, чрез въвеждане на ефективни политики и партньорство при разработването на стратегически документи на община Хитрино“ Договор №13-13-102/01.11.2013 г. Проектът се осъществява с финансовата подкрепа на Оперативна програма ”Административен капацитет”, съфинансирана от Европейския съюз чрез Европейския социален фонд.

Европейски съюз

ОПАК. Експерти в действие

Европейски социален фонд
Инвестиции в хората

От разпределението на публичните разходи в бюджета на Община Хитрино по функции е видно, че тя няма финансов капацитет за самостоятелно финансиране на проектите и дейностите в Общинския план за развитие.

В бюджета няма възможност за заделяне на много средства за разработване, управление, изпълнение и съ-финансиране на проекти и дейности от ОПР. Трудностите пред общината в голяма степен са при осигуряването на собственото финансиране. Един европейски проект изисква доста голям собствен ресурс да бъде реализиран преди средствата по него да бъдат възстановени.

Очакванията за новия програмен период са, че Европейския съюз през следващите 7 години няма да отпуска 100%-тово финансиране на грантови схеми дори за проекти на Общини и НПО. Собственият финансов принос на бенефициентите е задължителен и ще се движи в различни граници, според финансиращата програма. Това налага Общините да осигуряват самостоятелно съответния процент от средствата за съфинансиране от други източници. В тази връзка община Хитрино трябва да има готовност за структуриране на едно сложно финансиране, което да обезпечи реализирането на икономически рентабилни проекти. Важно е, че в плана се акцентира върху реализиране на проекти чрез публично-частни партньорства (ПЧП), което е модерен и алтернативен начин за финансиране. Неговите форми, структуриране и механизми вече са нормативно уредени със Закона за публично-частното партньорство в сила от 01.01.2013 г.

От гледна точка на ресурсите ОПР е много голяма финансова програма, годишните разходи по която в отношение към БВП са доста високи. Планът предвижда големи инвестиции в инфраструктурата и по-малки по размер разходи за развитие на човешките ресурси, увеличаване на заетостта и инвестиции в производствения сектор.

За изпълнението на Общинския план за развитие за 2014-2020 г. следва да се търсят източници на средства извън общинския бюджет – Оперативни програми, финансирани от фондовете на ЕС, Програма за развитие на селските райони, Програма за морско дело и рибарство, Програми на българските министерства и други. Като алтернативи за съ-финансиране на проекти могат да се ползват кредити от фонд „ФЛАГ”, краткосрочни банкови заеми, целеви субсидии и помощи от държавния бюджет.

Допълнителен механизъм за финансиране се осигурява чрез предлаганите мерки и средства от централния бюджет за реализация на дейности в „районите за целенасочена подкрепа” (общини с влошено социално-икономическо състояние), съгласно действащото национално законодателство за регионалното развитие (ЗРР).

IV. ЕКОЛОГИЧНА ОЦЕНКА ЗА ВЪЗДЕЙСТВИЕТО НА ПЛАНА

1. Основни цели на предварителната екологична оценка.

Настоящата екологична оценка е изготвена на основание на ЗООС, Наредбата за условията, реда и методите за извършване на екологична оценка и Закона за регионалното развитие.

Оценката на въздействието е инструмент за по-добро вземане на решения и за гарантиране качеството и устойчивостта на публичните политики. Тя е свързана с идентифицирането, предвиждането и оценката на възможните резултати, както положителни, така и отрицателни, от прилагането на политиките, нормативните актове и въобще една или друга инициатива на

„Подобряване на управлението, чрез въвеждане на ефективни политики и партньорство при разработването на стратегически документи на община Хитрино” *Договор №13-13-102/01.11.2013 г.* Проектът се осъществява с финансовата подкрепа на Оперативна програма ”Административен капацитет”, съфинансирана от Европейския съюз чрез Европейския социален фонд.

Европейски съюз

ОПАК. Експерти в действие

Европейски социален фонд
Инвестиции в хората

изпълнителната власт. Насочена е към елиминиране или свеждане до минимум на негативните и оптимизиране на позитивните последици от тях.

Предварителна екологична оценка на плана за развитие на община Хитрино за 2014 – 2020 г. цели да отчете екологичните проблеми в района на най-ранния етап от вземане на решения и направи този процес по прозрачен посредством консултации и участие.

Основните екологични цели в оценката се отнасят до:

- Опазване на водите от замърсяване и постигане на добро качество на повърхностните и подземните води.
- Постигане на изискванията за безопасно качество на питейните води, намаляване и свеждане до минимум риска за здравето на населението, чрез гарантирани микробиологични, химически показатели и органолептични качества на питейната вода.
- Да се сведе до минимум замърсяването на почвите и да се реализира процеса на възстановяване на вече увредените почви.
- Разработване и прилагане на регионални политики за постепенно разширяване обхвата на териториите с добро състояние на околната среда.
- Разработване и приложение на ефективни системи за управление на дейностите по отпадъците с цел намаляване до минимум вредното им въздействие върху здравето и околната среда.
- Усъвършенстване на системата за контрол и санкциониране на физическите и юридическите лица системно замърсяващи околната среда.
- Повишаване екологичната култура на населението с цел осъзнаване на неблагоприятното въздействие на отпадъците върху човешкото здраве и околната среда от нерегламентираното изхвърляне и обезвреждане на отпадъците.
- По-тясно интегриране на политиката по околна среда в политиките на развитие на стопанските отрасли.

2. Състояние на компонентите и факторите на околната среда и предложения за развитие и актуализация на дейностите свързани с опазване на околната среда

В общинския план за развитие разделът “Тенденции в екологичната обстановка” включва раздели „Идентификация на проблемните територии и обекти, степен на увреждане“ „Основни замърсители, компоненти на замърсяване (води, почви, твърди отпадъци, шум, радиация биологично разнообразие) “ и раздел: „Мерки за ограничаване изменението на климата и за адаптацията към вече настъпилите промени“. Мерките, предвидени за предотвратяване, намаляване и възможно най-пълно отстраняване на неблагоприятните последици за околната среда са включени в Приоритет 2 от Плана за развитие на община Хитрино.

Състоянието на околната среда и устойчивото използване на природните ресурси са в основата на бъдещото развитие на община Хитрино. Това предопределя и основните екологични приоритети заложи в ОПР, които се свеждат до решаването на основни цели и задачи за постигане

„Подобряване на управлението, чрез въвеждане на ефективни политики и партньорство при разработването на стратегически документи на община Хитрино” *Договор №13-13-102/01.11.2013 г.* Проектът се осъществява с финансовата подкрепа на Оперативна програма ”Административен капацитет”, съфинансирана от Европейския съюз чрез Европейския социален фонд.

Европейски съюз

ОПАК. Експерти в действие

Европейски социален фонд
Инвестиции в хората

на качество на живот на населението в съответствие с европейските здравни, екологични и технически норми и екологичен комфорт.

Заложените дългосрочни стратегически задачи за период 2014 – 2020 год. включват подобряване на качеството на здравословната и жизнена среда и съхранение на природното наследство въз основа на принципите за устойчиво развитие; съхраняване и опазване на екологичния баланс; опазване чистотата и качеството на атмосферния въздух, водите, почвите, защитените територии и биоразнообразието; функциониране на надеждна система за мониторинг и управление на ОС и други актуални проблеми. Включват се редица мерки, свързани с подобряване качеството на питейните води; изграждане на инфраструктура за събиране, пречистване и заустване на отпадъчните води; подобряване на системата за управление на отпадъците В SWOT анализа на ситуацията в община Хитрино са обобщени силните и слаби страни, в това число и тези, свързани със състоянието на компонентите и факторите на околната среда.

В ОПР са разгледани:

Води

От проведения от РИОСВ мониторинг за последните години включват активна реакция, БПК 5, окисляемост, ХПК, хлоридни йони, сулфатни йони, разтворени вещества, неразтворени вещества, азот амониев, органичен азот, общ фосфор, екстрахируеми вещества. През различните години взетите проби не отговарят на допустимите норми за II категория водоизточници /ДВ бр. 96 от 12.12.1986 год./ по няколко показателя.

Не се извършва мониторинг в повърхностните води на реките по отношение на биологично активни органични замърсители, като например прилаганите в селското стопанство пестициди и разпадните им продукти.

Основният риск от замърсяване на подпочвените води е от липсата на канализационна система в населените места на Общината. Пречистване на отпадните води (битови и промишлени) не се извършва и те се заустват в реки, септични и попивни ями.

Отпадъчните води от агломерации под 2 000 е.ж., които постъпват в канализационни мрежи, преди заустването им в повърхностни пресни води и устия на реки, трябва да бъдат подложени на подходящо пречистване, което осигурява спазването на емисионната норма на водоприемника и спазването на разпоредбите на Наредба № 6 от 9.11.2000 г. за емисионни норми за допустимото съдържание на вредни и опасни вещества в отпадъчните води, зауствани във водните обекти. Срокът за изпълнение на изискването е 31.12.2015 г. За да бъде спазено това изискване на националното и европейското законодателство е необходимо изграждането на канализационни мрежи в по-големите населени места с население под 2000 е. ж. и избор на подходящ метод за третиране на отпадъчните води – изграждане на биологуни, филтрационни полета, почвени филтри и др.

Освен изграждане и рехабилитация на инфраструктурата за питейни и отпадъчни води, за подобряване на екологичното състояние на водите ще допринесе и за ефективното и законосъобразно управление на отпадъците, генерирани на територията на общината.

Шум

„Подобряване на управлението, чрез въвеждане на ефективни политики и партньорство при разработването на стратегически документи на община Хитрино” Договор №13-13-102/01.11.2013 г. Проектът се осъществява с финансовата подкрепа на Оперативна програма” Административен капацитет”, съфинансирана от Европейския съюз чрез Европейския социален фонд.

Европейски съюз

ОПАК. Експерти в действие

Европейски социален фонд
Инвестиции в хората

По отношение на акустичната обстановка в Общината няма замервания дали има превишаване на шума над допустимите норми, а и липсват предпоставки за това.

Почви

Извършвания мониторинг по отношение качеството на почвите от РИОСВ-Шумен включва хромографски анализи на проби почва по отношение съдържанието на пестициди в нея. Едновременно се следи съдържанието на двадесет и три вещества, някои от които са: heptachlor, prometon, lindan, ametryn, aldrin, endrin, propazine, DDT, DDE, DDD и др. Не се наблюдава съдържание на пестициди в почвата над допустимите норми.

Атмосферен въздух

Екологичният *статус на качеството на атмосферния въздух* се определя въз основа на основните контролирани показатели, регламентирани в Закона за чистотата на атмосферния въздух. Под "Качество на атмосферния въздух" се разбира състоянието на приземния слой на атмосферата, определено от състава и съотношението на естествените ѝ съставки и добавените вещества от естествен или антропогенен произход. Анализът на състоянието на атмосферния въздух се осъществява с цел определяне на настоящото ниво на замърсяване, идентифициране на причините, предизвикващи това замърсяване.

Въздухът, като компонент на околната среда, влияе върху състоянието на другите фактори на средата. Замърсяването на въздуха се отразява и върху тяхното замърсяване.

Община Хитрино е отдалечена от регионалните източници на замърсяване на въздуха. Тя попада в групата на районите, определени от ИАОС съгласно изискванията на Наредба № 7 за оценка и управление на качеството на атмосферния въздух, в които нивата на атмосферните замърсители не превишават долните оценъчни прагове.

На територията на община Хитрино няма постоянни режимни пунктове за определяне на качеството на атмосферния въздух (КАВ). Извършват се епизодични измервания чрез мобилна автоматична станция на Регионална лаборатория – гр. Варна към ИАОС – гр. София, оборудвана с автоматични монитори за въглероден оксид (CO), серен диоксид (SO₂), азотни оксиди (NO_x), озон (O₃) и фини прахови частици – ФПЧ10 (с големина на частиците под 10µm). Паралелно се провеждат наблюдения и на метеорологичните параметри – температура на въздуха, атмосферно налягане, посока и скорост на вятъра, относителна влажност и сила на слънчево греене. През последните години обаче не са извършвани емисионни контроли на атмосферния въздух в региона, но и няма производствени замърсители на територията.

От метеорологичните параметри, влияещи върху нивото на замърсяване на приземния слой с аерозоли и газообразни вредни вещества, особено голяма роля имат: температурата на въздуха, неговата влажност, скорост, посока на вятъра, интензивността на турбулентния обем и др.

Общината попада в умерено-континенталната подобласт на Европейската климатична област. Характерни за тази област са средна скорост на вятъра 1-2 м./сек. и високи валежни суми, които осигуряват добро разсейване и самоочистване на атмосферния въздух.

„Подобряване на управлението, чрез въвеждане на ефективни политики и партньорство при разработването на стратегически документи на община Хитрино” Договор №13-13-102/01.11.2013 г. Проектът се осъществява с финансовата подкрепа на Оперативна програма” Административен капацитет”, съфинансирана от Европейския съюз чрез Европейския социален фонд.

Европейски съюз

ОПАК. Експерти в действие

Европейски социален фонд
Инвестиции в хората

Едно от предприятията в Хитрино е с функционираща инсталация за пречистване на отпадните газове. Пречиствателното съоръжение основно се ограничава за емисиите на прахообразни вещества.

Замърсяването на атмосферния въздух от изхвърлените изгорели газове на автобусите, обслужващи междуселищните линии е почти туширано като се има предвид, че автобусите, които обслужват по-малките и отдалечени населени места вече не пътуват. Въпреки това е добре да се рехабилитира и доизгради зелената система. Наличието на дървесна и храстова растителност около пътните артерии предотвратява разсейването на вредните газове и праха и блокира миграцията на тежки метали в почвата и околната среда.

През последните години са потърсени алтернативни решения на проблема с отоплението и преминаване на индивидуални отоплителни уреди, в повечето случаи, на твърди горива. Това води до увеличаване източниците на вредни емисии в приземния атмосферен слой и до влошаване качеството на атмосферния въздух. На отделянето на вредни емисии от горивните процеси в битовия сектор най-съществено влияние оказва качеството на горивата и климатичните условия. Горивните процеси за отопление са предимно в сезона на облачни дни с висока въздушна влажност, ниски температури и в дните с възможност за температурни инверсии. Като гориво за битови нужди се използва сравнително евтини твърди горива - брикети с високо сярно и пепелно съдържание.

За намаляване на замърсяването на въздуха от комунално-битовото отопление през студения период на годината се предприемат мероприятия за повишаване на енергийната ефективност на сградите.

Качеството на атмосферния въздух в община Хитрино не създава риск за здравето на хората от общината, но трябва да се отбележи, че след изпълнение на заложените в плана цели ще се елиминират и съществуващите минимални източници на замърсяване.

Отпадъци

Отпадъците не само замърсяват повърхностно околната среда и ограничават използваемостта на земята, но и създават хигиенни проблеми и дразнят естетическите възприятия на хората. В резултат на протичащите в периода на натрупване на отпадъците химични, физични и биологични процеси, те се превръщат в многофакторен замърсител на околната среда. От друга страна отпадъците са ценен, енергиен и суровинен източник, като тяхното минимизиране и повторна употреба води до съхранение на природните ресурси. Управлението им е сложен и многообхватен процес, изискващ интегрираност на подходите, внедряване на новите технологии, създаване на подходяща икономическа среда и нормативна база и не на последно място висока обществена отговорност.

На територията на Общината се образуват различни видове отпадъци, като преобладава делът на битовите и селскостопанските. Процентното съотношение на производствените отпадъци е незначително, но много сериозен е проблемът с депонирането и третирането на различни видове опасни отпадъци.

В предвид характера на проблема в съответствие с изискванията на чл. 26 от ЗООС и чл. 28 от ЗУО е актуализирана и приета с Решение № 54, Протокол № 7 на 11.08.2010 г., от Общински съвет Хитрино "Общинска програма за управление на отпадъците" с период на действие 2008-2013 г.

През 2010 г. с въвеждането на система за организирано сметосъбиране и сметоизвозване на територията на общината са закрити 13 броя нерегламентирани сметища. За селата Тимарево и

„Подобряване на управлението, чрез въвеждане на ефективни политики и партньорство при разработването на стратегически документи на община Хитрино" Договор №13-13-102/01.11.2013 г. Проектът се осъществява с финансовата подкрепа на Оперативна програма "Административен капацитет", съфинансирана от Европейския съюз чрез Европейския социален фонд.

Европейски съюз

ОПАК. Експерти в действие

Европейски социален фонд
Инвестиции в хората

Хитрино са изготвени и внесени проекти за рекултивация на съществуващите сметища и в момента са съгласуват от МОСВ. През 2011 г. са закрити и останалите 8 броя сметища. В момента на територията на общината липсват площадки за изхвърляне на битови отпадъци. През 2011 г. е одобрен проект: “Изграждане на претоварна станция за битови отпадъци, с инсталация за сепариране на рециклируеми отпадъци за общините Хитрино, Венец и Каолиново” на стойност 5474620,80 лева по Постановление № 209 на МС.

Основната част от населението на община Хитрино е ангажирано в отглеждането на селскостопански животни. Практика е боклукът от животните да се трупа на определени места. Съответно се отделят неприятни миризми и се замърсяват подпочвените води и почвата. Необходимо е да мине достатъчно дълго време /най-малко 1 година/ за да угние торта и да стане годна за използване в земеделието. Освен това депонираната биомаса заема много място на депото, като значително намалява капацитетните му възможности. При анаеробните условия на съществуващото сметище обикновено се отделя и биогаз - метан, който е газ, предизвикващ глобалното изменение на климата.

Строителните отпадъци не се отделят регулярно и няма конкретни данни за количествата и състава им.

Изискванията към пусканото на пазара електрическо и електронно оборудване (ЕЕО) и задълженията за събирането, транспортирането, временното съхраняване, предварителното третиране, повторното използване, рециклирането, оползотворяването и/или обезвреждането на излязло от употреба електрическо и електронно оборудване (ИУЕЕО) са нормативно регламентирани с Наредбата за изискванията за пускане на пазара на електрическо и електронно оборудване и третиране и транспортиране на отпадъци от електрическо и електронно оборудване (Наредбата) (обн. ДВ бр. 36 от 2006 г.; изм. и доп., ДВ бр.53 от 2008 г). Кмета на общината следва да има склучен договор с организация и кампанийно да се извършва събиране на този вид оборудване.

Дейностите по депониране на строителни отпадъци са регламентирани със Закона за управление на отпадъците (ЗУО), Наредба № 7 за изискванията, на които трябва да отговарят площадките за разполагане на съоръжения за третиране на отпадъци и Наредба № 8 за условията и изискванията за изграждане и експлоатация на депа и на други съоръжения и инсталации за оползотворяване и обезвреждане на отпадъци (бр. 83 от 24.09.2004 г.). Кметът на общината отговаря за избора на площадка, изграждане, поддържане, експлоатация, закриване и мониторинг на депата за строителни отпадъци или на други инсталации или съоръжения за обезвреждане на строителни отпадъци, определя маршрута за транспортиране на строителните отпадъци, образувани на територията на общината и инсталацията или съоръжението за третирането им, контролира дейностите, свързани с образуване, събиране, включително разделното, съхраняване, транспортиране, оползотворяване и обезвреждане на битови и строителни отпадъци.

Третирането на отпадъците от строителство и разрушаване на сгради е проблем за който все още в страната няма напълно утвърдена практика за събиране, предварително третиране, оползотворяване и обезвреждане, както и изградена техническа инфраструктура. Затрудненията идват от, това че в страната има ограничен брой съоръжения за предварително третиране в това число сортиране и раздробяване на отпадъците от строителство и разрушаване, с цел последващо оползотворяване на отделните фракции. Към момента отпадъците от строителство и разрушаване обикновено се използват за запълване на изкопи на различни строителни и други площадки, за

„Подобряване на управлението, чрез въвеждане на ефективни политики и партньорство при разработването на стратегически документи на община Хитрино” Договор №13-13-102/01.11.2013 г. Проектът се осъществява с финансовата подкрепа на Оперативна програма” Административен капацитет”, съфинансирана от Европейския съюз чрез Европейския социален фонд.

Европейски съюз

ОПАК. Експерти в действие

Европейски социален фонд
Инвестиции в хората

възстановяване на релефа, за насипи, при ремонтно-възстановителни работи на пътища и други обекти.

В съответствие с Националния стратегически план, общините следва да предвидят конкретни мерки за третиране на биоразградимите отпадъци с оглед намаляване количествата за депониране. Управлението на биоразградимите отпадъци включва събиране (разделно или със смесените битови отпадъци), анаеробно разлагане и компостиране, изгаряне и депониране. Екологичните и икономически ползи от различните методи на обработване зависят съществено от местните условия, като гъстота на населението, инфраструктура и климат, както и от наличието на пазари за свързаните с този процес продукти (енергия и компост). Изискванията към съоръженията и инсталациите за биологично третиране на биоразградимите отпадъци са регламентирани в Глава трета, раздел I от Наредба 8 от 24 август 2004 г. за условията и изискванията за изграждане и експлоатация на депа и други съоръжения и инсталации за оползотворяване и обезвреждане на отпадъци. Изискванията към площадките, на които могат да се разполагат съоръжения за биологично третиране на биоразградими отпадъци са посочени в Наредба 7 от 24 август 2004 г. за изискванията, на които трябва да отговарят площадките за разполагане на съоръжения за третиране на отпадъци.

По отношение управление на замърсяването с отпадъци в дългосрочен план са необходими следните действия:

- оптимизиране на периодичността на извозване на твърдите битови отпадъци за достигане на максимална степен на санитарно-хигиенни условия за опазване здравето на населението и осъществяване дейността с възможно най-ниски разходи;
- усъвършенстване на системата за организирано сметосъбиране;
- изготвяне на проекти за премахване на стари замърсявания;
- възлагане на дейности по събирането и извозването на ТБО, съгласно ЗООС и ЗОВВОС;
- изследване на съществуващите замърсявания на територията на землищата;
- рекултивация на закрити сметища в и край населените места и пътищата;
- съставяне на екологични програми в УЗ в Общината. Провеждане на квалификационни курсове за заетост в сферата на Управлението на отпадъците;
- изграждане, макар и в начален вид, на система за разделно събиране и третиране на оползотворими компоненти /хартия, стъкло, метал, градински отпадъци/ и опасни отпадъци /промишлени, селскостопански, медицински/.

Територията на Общината е с добра екологична характеристика. Няма значими източници на замърсяване. Екологичното състояние на въздуха, водите и почвите е добро. Налице са значителни екологично чисти територии.

Усилията трябва да се насочат към запазване и разширяване на териториите с добро качество на околната среда. Актуализирането или изготвянето на нова Общинска програма за управление на околната среда ще систематизира усилията за осигуряване на благоприятна жизнена среда и устойчиво използване на природните ресурси.

„Подобряване на управлението, чрез въвеждане на ефективни политики и партньорство при разработването на стратегически документи на община Хитрино” Договор №13-13-102/01.11.2013 г. Проектът се осъществява с финансовата подкрепа на Оперативна програма ”Административен капацитет”, съфинансирана от Европейския съюз чрез Европейския социален фонд.

Европейски съюз

ОПАК. Експерти в действие

Европейски социален фонд
Инвестиции в хората

Налице е богато биологично разнообразие и територии с природна значимост, които са предпоставка за развитие на туризъм и прекарване на свободното време на гражданите на Общината. Да се подобри контролът и борбата с браконьерството, предпазването на горите от пожари и др.

Ниското обществено съзнание и недостатъчния контрол са причина за неадекватно отношение на част от населението към околната среда, чистотата, инфраструктурата и др. п. Усилията в тази насока трябва да се насочат към системно информиране на населението за състоянието на околната среда, екологично образование на гражданите и особено на младите хора, организиране и провеждане на кампании за почистване и опазване на средата и природните богатства, подобряване на градската среда чрез запазване, поддържане и увеличаване на зелените площи.

В Таблицата са посочени предложения за развитие и актуализация на дейността, свързана с управление на отпадъците.

Вид дейност	Екологично въздействие	Степен на въздействие
Разработване на технологии за минимизиране на отпадъците и ресурсно спестяващи такива	Пряко	++
Технологии за третиране на строителните отпадъци	Пряко	++
Разработка и внедряване на безотпадни и малко отпадъчни технологии и внедряване на ноу-хау в тази област	Пряко	++
Разработка на програми и мерки за насърчаване, развитие и финансово подпомагане на дейности, свързани с управлението на отпадъците в различните по вид бизнес(частен; публично-частен; предприятия с европейско и друго международно участие)	Пряко	++
Привеждане в съответствие на сметосъбиращата и сметоизвозваща техника със средно инженеро - техническо ниво изискуемо в ЕС	Пряко	++
Ангажиране на обществеността с екопроблемите. Информирание и привличане на обществеността, НПО, научни среди и др. за решаване проблемите на ООС	Пряко	++
Организирането на разделно събиране на растителните отпадъци и биологичното им третиране при източника или на площадки за компостиране	Пряко	++

С посочените предложения за развитие на дейностите в областта на управление на отпадъците ще се постигне:

- екологосъобразно събиране, сортиране, транспортиране и предаване за рециклиране на отпадъците на територията на общината;

„Подобряване на управлението, чрез въвеждане на ефективни политики и партньорство при разработването на стратегически документи на община Хитрино” Договор №13-13-102/01.11.2013 г. Проектът се осъществява с финансовата подкрепа на Оперативна програма” Административен капацитет”, съфинансирана от Европейския съюз чрез Европейския социален фонд.

Европейски съюз

ОПАК. Експерти в действие

Европейски социален фонд
Инвестиции в хората

- недопускане на непосредствен риск за здравето на хората, възникващ от генерираните отпадъци от опаковки;
- ограничаване и намаляване на въздействието върху околната среда, причинено от образуванияте отпадъци от опаковки;
- изпълнение на изискванията, определени в действащото национално и общинско законодателство в сферата на управление на отпадъците от опаковки и принос към постигане на целите за рециклиране и оползотворяване заложиени в ЗУО.
- събиране на данни за количествата генерирани отпадъци от опаковки;
- активно участие на населението при прилагането на системите за разделно събиране на отпадъци.

Въз основа на гореизложеното е целесъобразно освен посочените в плана визия за развитие, стратегически цели и приоритети да се отрази още:

- инициране и организиране на междудържавно сътрудничество по екологични проблеми и програми, свързани с трансграничните въздействия, замърсявания и др;
- разработване на мероприятия за повишаване екологичното образование, култура и съзнание на гражданите, по-лесен достъп до информацията относно състоянието на околната среда и активно участие на обществеността и бизнеса в процесите по опазване на околната среда;
- запознаване на представители на регионалните и местни власти с ключовите аспекти на европейското законодателство по околна среда;
- технологично обновяване и привличане на инвестиции /наши и чужди/ в опазването, възстановяването и възпроизводството на околната среда. Разработка и реализиране на проекти и ноу-хау на наши и чужди програми, финансирани от ЕС и български екофондове;
- изграждане и функциониране на ефективна система за интегрирано управление на отпадъците в съответствие с новия закон /ТБО, производствени, строителни и опасни/, която да включва целия арсенал от дейности - събиране, временно съхранение, рециклиране, оползотворяване /компостиране/, обезвреждане и трайно депониране, в т.ч. мониторинг;
- разработване на програми и регионални мерки за насърчаване, развитие и финансово подпомагане на дейности, свързани с интегрираното управление на отпадъците. Събирането, рециклирането, оползотворяването и обезвреждането, и трайното депониране на различни видове отпадъци са изключително голяма област за реализиране на различни по вид бизнес дейности на смесено общинско-частно ниво, на частен бизнес и особено на джойнвенчер с водещи европейски и международни институции в областта на третирането на отпадъците;
- изграждане и функциониране на програма за екологосъобразно животновъдство;
- развитието на интегриран туризъм, базиран на природно-ландшафтните и културни дадености и ресурси.

Плана за развитие на община Хитрино дава възможност за устойчиво решаване на екологичните проблеми на територията на общината и запазване доброто състояние на околната среда. Поставен е акцент върху използването в максимална степен на наличните и потенциални благоприятни възможности, оползотворяването на природните ресурси чрез неутрализиране на заплахите, които средата поставя. Екологичната оценка на предложения план, извършена на

„Подобряване на управлението, чрез въвеждане на ефективни политики и партньорство при разработването на стратегически документи на община Хитрино” Договор №13-13-102/01.11.2013 г. Проектът се осъществява с финансовата подкрепа на Оперативна програма ”Административен капацитет”, съфинансирана от Европейския съюз чрез Европейския социален фонд.

Европейски съюз

ОПАК. Експерти в действие

Европейски социален фонд
Инвестиции в хората

експертно ниво, допълва и доразвива разработката както с нови аспекти по отношения на екологичния статус, така и по отношение на целите, задачите и приоритетите. Разработването на плана е съобразено със съществуващите дадености и спецификата му от една страна и от друга - с вграждането му в междурегионалното и национално развитие и сътрудничество.

V. ОЦЕНКА ЗА РЕАЛИСТИЧНОСТ И ПРИЛОЖИМОСТ

1. Оценка на реалистичността на целите и индикаторите за измерване на резултатите

Постигането на главната стратегическа цел на ОПР на община Хитрино е обвързано с постигането на три основни стратегически цели, които са формулирани от екипа, както следва:

СТРАТЕГИЧЕСКА ЦЕЛ 1. Насърчаване на инвестиционната активност за постигане на устойчив икономически растеж, чрез ефективно използване на местния потенциал.

СТРАТЕГИЧЕСКА ЦЕЛ 2. Балансирано териториално развитие, чрез подобряване състоянието на техническа инфраструктура и опазване на околната среда на територията на община Хитрино.

СТРАТЕГИЧЕСКА ЦЕЛ 3. Осигуряване на качествена среда за живот и достъп до услуги на местното население.

Комплексът от приоритети, мерки и дейности за реализацията на стратегическите цели е насочен в следните основни области на въздействие:

- Подобряване на бизнес средата и насърчаване на икономическия растеж – привличане на инвестиции, по-висока заетост, доходи и жизнен стандарт.
- Съхраняване на демографския потенциал и развитие на човешките ресурси със специална грижа към младите хора – ограничаване дела на ранно напусналите училище, увеличаване броя на младежите с висше образование и задържането им за живот и работа в общината.
- Подобряване на средата на обитаване – по-добра вътрешна свързаност между населените места в общината, подобрена инфраструктура, достъпни услуги, запазване и утвърждаване на природното богатство и културно-историческото наследство.

На тази база са изведени петте приоритета за действия, насочени към постигането на специфични цели в различни сфери на развитието на общината.

ПРИОРИТЕТ 1. Развитие на общината, чрез насърчаване на предприемачеството и инвестициите.

ПРИОРИТЕТ 2. Изграждане и осъвременяване на инфраструктурата за интегрирано пространствено развитие и опазване на околната среда.

ПРИОРИТЕТ 3. Развитие на човешкия капитал, подобряване стандарта на живот, повишаване на заетостта, доходите и задържане на младите хора в района.

ПРИОРИТЕТ 4. Инвестиции в образование, социални дейности, култура, спорт и младежки дейности.

ПРИОРИТЕТ 5. Повишаване капацитета и добро управление в полза на местната общност и бизнеса.

„Подобряване на управлението, чрез въвеждане на ефективни политики и партньорство при разработването на стратегически документи на община Хитрино” *Договор №13-13-102/01.11.2013 г.* Проектът се осъществява с финансовата подкрепа на Оперативна програма ”Административен капацитет”, съфинансирана от Европейския съюз чрез Европейския социален фонд.

Европейски съюз

ОПАК. Експерти в действие

Европейски социален фонд
Инвестиции в хората

Заложените приоритети отразяват изчерпателно специфичните конкурентни предимства на общината за планиране на нейното развитие за периода 2014-2020 г. и водят до постигане на стратегическите цели, главната цел и реализиране на дългосрочната визия за развитие на общината.

Като цяло заложените цели в ОПР на Хитрино са реалистични и изпълними, насочени към решаване проблемите на целевата територия и нейното население, съобразно наличните ресурси, потенциал и възможности за привличане на инвестиции.

За измерване на степента на изпълнение и постигане целите на плана е изградена добре структурирана система от индикатори.

Те са разделени на **общии и специфични индикатори**.

Общите индикатори отчитат приноса на Общинския план за развитие на община Хитрино 2014-2020 г. за постигане целите на Стратегия „Европа 2020” и Националната програма за реформи. Те включват и индикатори в областта на регионалната политика за постигане на растеж и заетост чрез структурната помощ на ЕС през периода 2014 - 2020 г.

Специфичните индикатори от своя страна са два вида – за въздействие (отчитат изпълнението на стратегическите цели) и за резултат (отчитат изпълнението на приоритетите).

Индикаторите, включени в ОПР на община Хитрино са:

- **Конкретни** – ясни са за разбиране и лесни за събиране и обобщаване на информацията;
- **Измерими** - за тях съществуват методи и инструменти за измерване на стойностите им, налични са и в случай на нужда може да бъде агрегирана достатъчно информация и количествени данни;
- **Достъпни** - има информационно осигуряване от надеждни източници с необходимата периодичност и качество и са достъпни на приемлива цена;
- **Адекватни** - обосновани и подходящи по отношение на целите и приоритетите за развитие;
- **Обвързани са с времето** - на базата на периодична информация, позволяваща сравнения между базови, междинни и целеви стойности в процеса на наблюдение на напредъка и постигането на целите.

Индикаторите за наблюдение и оценка са агрегирана информация от данните за реализация на конкретни проекти по ОПР.

Наличието на добре подбрани индикатори позволява да се изгради ефективна система за наблюдение на изпълнението на плана. Те са конкретни, ясно формулирани, добре подбрани, лесно измерими. Заложените базови и целеви стойности за всеки индикатор са адекватни на ситуацията и възможностите за развитие на общината, което от своя страна е гаранция за реалистичност и приложимост на плана.

2. Оценка на реда и начина за наблюдение, оценка, прилагане принципа на партньорство и публичност.

Механизмите за оценка и наблюдение на изпълнението на ОПР се позовават на действащите нормативни документи, указания и добри практики от предишния програмен период 2007-2013 г.

Предмет на наблюдение на ОПР е изпълнението на целите и приоритетите, заложен в плана, както и действията на местната власт и администрация, организациите, бизнес

„Подобряване на управлението, чрез въвеждане на ефективни политики и партньорство при разработването на стратегически документи на община Хитрино” *Договор №13-13-102/01.11.2013 г.* Проектът се осъществява с финансовата подкрепа на Оперативна програма ”Административен капацитет”, съфинансирана от Европейския съюз чрез Европейския социален фонд.

Европейски съюз

ОПАК. Експерти в действие

Европейски социален фонд
Инвестиции в хората

структурите, физическите и юридическите лица, свързани с изпълнението на документа. Орган на наблюдение на ОПР е Общинския съвет. В документа са дефинирани и ролята и отговорностите на Кмета на общината като основен орган на управление на ОПР, изготвянето и внасянето в Общинския съвет на ежегодни програми за работата по реализация на ОПР, както и годишни отчети за хода на изпълнението.

Системата за наблюдение на ОПР включва следните основни компоненти:

- Системата от индикатори за наблюдение – дефинирани по-горе и отчитащи специфичния характер на плана, реализацията на неговите цели, социално-икономическото състояние, развитието на инфраструктурата и проблемите на околната среда в контекста на устойчивото регионално развитие;
- Източниците, начините и периодичността за събиране, обработка и анализиране на информацията - наблюдението на изпълнението на ОПР се осъществява на основата на данни на НСИ, ИСУН, ЕВРОСТАТ, АПИ, Агенция за чуждестранни инвестиции, Агенция за енергийна ефективност, Агенцията по заетостта, както и на основата на данни от други надеждни национални, регионални и местни източници на информация. При извършването на специфични тематични наблюдения и оценки ще се включат и резултати от анкетни проучвания за мнението и настроенията на населението, живеещо в общините на района.
- Финансовото и техническото обезпечаване на дейността по наблюдението на ОПР се осигурява от бюджета на Община Хитрино.
- Местните власти участват в реализацията на мерките и постигане на целите на общински планове за развитие и програмите за реализация на общинските планове за развитие. Местните власти осигуряват собствени финансови ресурси и мобилизират такива на социалните партньори на местно ниво за реализация на проекти и дейности в техните планови документи.
- Неправителствените организации, социално-икономическите партньори и частния сектор активно участват в процеса на разработване на ОПР и наблюдение изпълнението на плана; подкрепят и участват в разработването на проекти за изпълнението на плана. Тази група от участници ще бъде пряко включена и в реализацията на проекти и дейности, основно насочени към подобряване на средата за живот и развитие.

За изпълнението на ОПР се извършват междинна и последваща оценка. Оценката предоставя информация за ефективността от провежданата политика. Тя осигурява на управлението механизми на контрол чрез информация за разходите и за резултатите, подпомага и съответните управленски власти да преценят въздействието от изпълнението на регионалния план, да го подобрят като го преосмислят от гледна точка на заложените цели и приоритети и възможностите за тяхното реализиране. Чрез оценката се изяснява и ефектът от планираните дейности, тя може да подобри също така и прозрачността в процеса на прилагане на плана и да насърчи повишаването на отговорността на властите пред широката общественост.

Резултатите от наблюдението на ОПР се обобщават в изготвени редовни Годишни доклади, които съдържат информация за: общите условия за изпълнение на ОПР и в частност промените в социално-икономическите условия и политиките за развитие на национално, регионално и местно ниво; постигнатия напредък по изпълнението на целите и приоритетите на ОПР въз основа на индикаторите за наблюдение; действията, предприети от местната власт с цел осигуряване на

„Подобряване на управлението, чрез въвеждане на ефективни политики и партньорство при разработването на стратегически документи на община Хитрино” *Договор №13-13-102/01.11.2013 г.* Проектът се осъществява с финансовата подкрепа на Оперативна програма ”Административен капацитет”, съфинансирана от Европейския съюз чрез Европейския социален фонд.

Европейски съюз

ОПАК. Експерти в действие

Европейски социален фонд
Инвестиции в хората

ефективност и ефикасност при изпълнението на общинския план за развитие; заключения и предложения за подобряване на резултатите от наблюдението.

Годишните доклади за наблюдението на изпълнението на ОПР осигуряват информация за изготвяне на междинната и последващата оценка.

Положителен момент при формулиране на механизмите за изпълнение на Общинския план за развитие е препоръчителното създаване на специална експертна група за наблюдение и оценка на изпълнението на ОПР.

Неотменен документ, свързан с изпълнението на Общинския план за развитие е Програмата за реализация на ОПР за периода 2014 – 2020 г. Програмата за реализация се разработва на основата на ресурсно осигурените мерки и включва конкретни проекти и дейности, прогнозните им стойности, източници на финансиране, срокове и отговорни институции. В специален раздел на Програмата са включени проектите и дейностите, които Община Хитрино ще изпълнява в условия на публично-частни партньорства и за които ще се търсят инвеститори. Тук би могло да се добави и засилването на мотивацията на местната власт и местните общности към реализация на част от мерките и проектите със собствени средства и по пътя на публично-частните партньорства. Общината трябва да е отворена към бизнеса и да реализира съвместни проекти с него, чрез привличане на частни капитали за оползотворяване на общински имоти, терени, сгради или отдаване на публични услуги.

Мониторингът е систематично събиране, анализ и използване на информация, необходима за управлението и вземането на решения в процеса на работа по изпълнение на Общинския план за развитие. По този начин може да се сравни реалният напредък по изпълнението на плана с предварително планираните дейности. Основна предпоставка за осъществяване на ефективен мониторинг и оценка са заложените в ОПР индикатори за наблюдение. В ОПР на Хитрино има добре изградена система от такива индикатори.

Предложената в плана система за мониторинг, контрол и оценка е съобразена с местните специфики, информационната осигуреност и капацитета за реализация. По този начин тя позволява да бъдат проследени не само използването на финансовия ресурс, но и активно да се отчитат настъпващите промени в социално-икономическото и екологично състоянието на средата в резултат на предприетите интервенции.

Механизмът за прилагане на принципа на партньорство и осигуряване на информация и публичност може да се разгледа в следните аспекти:

➤ **В процеса на изготвянето на ОПР:**

ОПР е разработен чрез прилагане на принципа на партньорство, който включва и информиране на всички заинтересовани страни. Дадена е възможност за изразяване на мнения и представяне на предложения чрез формални и неформални работни срещи с по-тесен кръг участници, осъществяване на широко консултиране чрез организиране на обществено обсъждане, фокус-групи по браншови организации, в т.ч. и чрез интернет, участие във формални структури за планиране и мониторинг със състав, основан на принципа на партньорството – местна власт, социални и икономически партньори, гражданско общество и др. Обменът на мнения и информация е осъществен и чрез провеждане на анкети, попълване на въпросници и справки.

Проведени са консултации и предварителна съгласуваност с ангажиране и активно участие на представители на заинтересованите страни.

„Подобряване на управлението, чрез въвеждане на ефективни политики и партньорство при разработването на стратегически документи на община Хитрино” *Договор №13-13-102/01.11.2013 г.* Проектът се осъществява с финансовата подкрепа на Оперативна програма ”Административен капацитет”, съфинансирана от Европейския съюз чрез Европейския социален фонд.

Европейски съюз

ОПАК. Експерти в действие

Европейски социален фонд
Инвестиции в хората

➤ По време на изпълнението на ОПР:

В процеса на изпълнение на ОПР основните инструменти за осигуряване на информация и публичност са годишните доклади и междинната оценка, както и последващата оценка след края на периода на действие на плана. Те ще бъдат изготвени и обсъдени при спазване и изпълнение на основните форми на взаимодействие за осъществяване на партньорства и осигуряване на публичност: информиране, консултиране и съгласуваност, и с активно участие на всички заинтересувани страни. Ще се публикуват на страницата на Община Хитрино в интернет.

В рамките на всеки проект, предвиден за изпълнение до 2020 г. ще бъдат предвидени мерки и адекватни действия за информиране и публичност, в т.ч. периодични информационни кампании сред целевите групи.

Поддържането на изградените вече ефективни партньорства ще даде възможност в процеса на изпълнение да се реализира по-голяма икономическа целесъобразност и да се укрепи потенциала за разкриване на нови пътища към привличането на инвестиции и допълнителни финансови средства.

Участието на партньорите на всички нива на подготовка, съгласуване, обсъждане и контрол на изпълнението гарантира прозрачност, компетентност, ефективност и реалистичност на Общинския план за развитие. Чрез тях той се обогатява както с друга гледна точка, освен тази на местната власт, така и с инструментите на гражданското общество, които се основават на прякото участие на гражданите и техните организации в управлението и процеса на взимане на решения.

Осигуряването на необходимата и своевременна информация и публичност на процеса на разработване, актуализиране, съгласуване и изпълнение на Общинския план за развитие се осъществява от Кмета на община Хитрино и Общинския съвет в съответствие с техните компетенции. В процеса на наблюдение на изпълнението на Общинския план за развитие следва да се осигурява участието на граждани, физически и юридически лица като се спазва принципа за партньорство, публичност и прозрачност.

Предизвикателството, което е на дневен ред пред общинската администрация и екипа за управление е да бъдат осъществени необходимите стъпки за непрекъснатото информиране и въвличане на социално-икономическите партньори и заинтересованите страни в ефективното изпълнение, наблюдението и оценката на актуализирания ОПР.

Информираността на гражданите и обществената подкрепа са от особено значение за успешното реализиране на Общинския план за развитие и за осигуряването на интегрирано устойчиво местно развитие.

„Подобряване на управлението, чрез въвеждане на ефективни политики и партньорство при разработването на стратегически документи на община Хитрино” Договор №13-13-102/01.11.2013 г. Проектът се осъществява с финансовата подкрепа на Оперативна програма ”Административен капацитет”, съфинансирана от Европейския съюз чрез Европейския социален фонд.

Европейски съюз

ОПАК. Експерти в действие

Европейски социален фонд
Инвестиции в хората

ЗАКЛЮЧЕНИЕ И ПРЕПОРЪКИ

Общото заключение от Предварителната оценка на Общинския план за развитие на община Хитрино за 2014-2020 г. е, че документът е разработен в съответствие с нормативната база и по-конкретно Закона за регионалното развитие, Правилника за неговото прилагане и Методически указания за разработване на Общински планове за развитие на МРРБ.

Документът отговаря на националната политика в областта на регионалното развитие и съответства на Европейската регионална политика. Осигурено е съответствие между планираните цели, приоритети и мерки и целите и принципите на Европейските структурни и инвестиционни фондове (ЕСИФ), Националните документи за регионално развитие, Регионалният план за развитие на СИР и Областната стратегия за развитие на област Варна за 2014-2020 г.

Общите цели на Плана са насочени към постигане на висок и устойчив икономически растеж, висок жизнен стандарт, устойчиво и балансирано развитие при съхраняване на природната и развитие на селищната среда. Като цяло целите на Плана са оправдани предвид сегашните условия, връзката между избраните приоритети и цели в преобладаващата си част са кохерентни и добре развити.

Естествено има компоненти от плана, които могат да се подобрят и усъвършенстват.

На първо място трябва да се вземе предвид факта, че ОПР се изготвя в етап, в който все още няма одобрени Оперативни програми и Програма за развитие на селските райони за новия програмен период 2014-2020 г. На тази основа разработката включва мерки и дейности, заложи в проектите на основните финансиращи програми, които биха могли да се променят в последствие. Това налага преглед, оценка и при необходимост актуализация на ОПР веднага след одобрение на всички финансиращи програми за новия програмен период.

От гледна точка на ресурсите ОПР е ресурсоемък, което поставя под съмнение реализацията на всички мерки и дейности, но като цяло е реалистичен и изпълним. Бюджетните ресурси на Община Хитрино са ограничени и е необходимо ежегодно да се прави преглед на проектите и дейностите, включени в Програмата за реализация на плана и да се преоценява тяхната приоритетност и възможности за реализация.

Индикаторите като цяло са адекватни и измерими, но броят им – 37 е твърде голям. Това от една страна дава възможност за по-всеобхватна и задълбочена оценка на изпълнението, но от друга забавя процеса на мониторинг и оценка, поради бавния процес по събиране на данните.

За подобряване качеството, реалистичността и изпълнимостта на документа имаме следните препоръки:

1. ОПР да се съгласува с българските Оперативни програми и ПРСР за новия програмен период 2014-2020 г. след тяхното окончателно одобрение и при необходимост да се актуализира;
2. Да се създаде специална мониторингова експертна група за наблюдение и оценка на изпълнението на ОПР с участието на всички заинтересовани страни;
3. Всяка година да се прави отчет за изпълнението на Плана пред Общински съвет – Хитрино и да се приема едногодишна програма за изпълнение на приоритетни проекти и дейности, съгласувана със седемгодишната Програма за реализация на ОПР за периода 2014-2020 г., текущите нужди на целевата територия и финансовите възможности и капацитет на Община Хитрино;

„Подобряване на управлението, чрез въвеждане на ефективни политики и партньорство при разработването на стратегически документи на община Хитрино” *Договор №13-13-102/01.11.2013 г.* Проектът се осъществява с финансовата подкрепа на Оперативна програма ”Административен капацитет”, съфинансирана от Европейския съюз чрез Европейския социален фонд.

Европейски съюз

ОПАК. Експерти в действие

Европейски социален фонд
Инвестиции в хората

4. По преценка на Община Хитрино да се изведат няколко ключови индикатора от списъка с 37 броя, по които да се следи ежегодно напредъка в изпълнението на ОПР;
5. Бизнеса и НПО също да отчитат пред Община Хитрино своите проекти, инвестиционни дейности и намерения, за да бъдат отразявани в отчетите и програмите за изпълнение на ОПР.

„Подобряване на управлението, чрез въвеждане на ефективни политики и партньорство при разработването на стратегически документи на община Хитрино” *Договор №13-13-102/01.11.2013 г.* Проектът се осъществява с финансовата подкрепа на Оперативна програма” Административен капацитет”, съфинансирана от Европейския съюз чрез Европейския социален фонд.